

M E T A M O R P H O S J S

Eefje Van den Brande stelt tentoon in SLIB

29 april tot 27 mei 2018 / 13u – 18u in het weekend

Er zijn de metamorfosen van Ovidius en de metamorfosen uit de biologie, er zijn de antieke verhalen maar er is evengoed de evolutionaire ontpopping van een larve uit het ei. Het werk dat Eefje Van den Brande ons presenteert kunnen we afwisselend lezen op beide niveaus.

Bij Ovidius gaat het over het eeuwige leven van klassieke goden en van ons als sterfelijke wezens. Mythische figuren ondergaan een dramatische gedaantewisseling. We lezen hoe de nimf Daphne in een laurierboom verandert, hoe de jager Actaeon tot hert wordt op het moment waarop hij de godin Diana betrapte in haar naaktheid, hoe de nimf Io in een koe veranderde enz. In de iconografie van Eefje handelt het al evenzeer om gedaanteverwisselingen tussen aan de ene kant dieren of mensen en aan de andere kant amorge vervormingen. We komen terecht in een biotoop bewoond door ezelskoppen, wezels, spitsmuizen, uilen, bavianen, inktvissen, kikkervisjes, leeuwen, elanden, honden, garnalen. Vaak ook verweven met een vrouwelijk lichaam. Dierlijke lijven doemen op uit een slijmachtige massa. Donkerogige muilen bezwijken onder een sneeuw witte pels. Een vogelbekdier lijkt op de vlucht voor een watermonster. Zou in dit surreël universum een vogel haar jongen nog kunnen terugvinden? Zeker weten. Want bijzonder treffend is toch de moedermetafoer. Hoe een moeder tijdens de zwangerschap met de groei van de foetus in diepe relatie staat. Wat deze symbiose voor beiden betekent, hoe dit aanvoelt, hoe het vlees van beiden zich verstrengeld. Er schuilt een piëta tussen de beelden. In de vrouwelijke schoot rust een ondefinieerbaar lichaam. Even ontroerend toegewijd als droevig draagt ze het in haar handen, alsof dit gevoelvol moment evengoed zo weer voorbij kan zijn. Zowel de tederheid als de pijn in dit gebaar vormt een rode draad doorheen de beeldtaal van Eefje.

Het is een genuanceerd balanceren tussen abstractie en figuratie. Grenzen worden afgetast. Er zijn kleuren die lijken te ademen en een lijnvoering die subtiel zoekt naar een verdwijnpunt. Het is nooit tussen de lijntjes kleuren. Het is de randjes ervan aflopen, in de positieve zin van het woord.

Misschien heeft Eefje zélf wel in dit werkproces een gedaanteverwisseling ondergaan? Ze heeft haar tekenvaste hand willen opofferen aan abstrahering en kleurvlekken. Ze heeft iets van diep binnen zichzelf losgelaten en heeft het vleugels gegeven. Een kunstenares vindt haar eigen idioom uit. Hegel filosofeerde over de mens als een amfibie, tegelijkertijd land- en waterdier. Tussen metafysica en dierlijkheid verblijven wij allen.

Joannes Késenne, Phd, Docent Kunstpsychologie, PXL-Mad School of Arts